

Granskning av Göteborg & Co AB

– verksamhetsåret 2023

2024-01-30

Missiv till Göteborg & Co AB

Lekmannarevisorerna har avslutat granskningen av bolaget avseende verksamhetsåret 2023. All granskning som genomförts i bolaget under året presenteras i denna granskningsredogörelse. Av redogörelsen framgår de sakkunnigas iakttagelser och bedömningar.

Vi, lekmannarevisorer, hänvisar till de sakkunnigas redogörelse som grund för vårt uttalande till kommunfullmäktige. Vi ställer oss bakom de sakkunnigas bedömningar och rekommendationer som framgår av denna redogörelse.

Följande rekommendation lämnas:

Bolaget rekommenderas att stärka sin styrning och uppföljning av de inköp som görs via privata utlägg.

Vi vill betona vikten av att styrelsen vidtar lämpliga åtgärder med anledning av den rekommendation som lämnas i granskningsredogörelsen.

Med anledning av rekommendationerna vill vi också ha ett yttrande från styrelsen. Av yttrandet ska det framgå vilka åtgärder som styrelsen har gjort eller planerar att göra för att hantera den lämnade rekommendationen.

Yttrandet ska skickas till stadsrevisionen@stadsrevisionen.goteborg.se senast den 21 juni månad 2024.

Göteborg den 30 januari 2024

Birgitta Adler
Lekmannarevisor

Susanne Zetterberg Jensen
Lekmannarevisor

Stadsrevisionens uppdrag

Stadsrevisionens uppdrag är att granska kommunens verksamhet. Granskningen sker på uppdrag av kommunfullmäktige som utser förtroendevalda revisorer som ansvarar för granskningen av nämnderna och kommunstyrelsen. Bland de förtroendevalda utser kommunfullmäktige även lekmanrevisorer. Lekmanrevisorerna ansvarar för granskningen av de bolag som kommunen äger.

De förtroendevalda revisorerna anlitar alltid sakkunniga biträden (yrkesrevisorer) som genomför granskningen. I granskningsredogörelserna presenterar yrkesrevisorerna den granskning de har gjort på bolagen. Granskningsredogörelserna ligger till grund för lekmanrevisorernas uttalande till kommunfullmäktige.

Viss granskning rapporteras till kommunfullmäktige löpande under året i särskilda revisionsrapporter. Du hittar alla Stadsrevisionens redogörelser och rapporter på www.goteborg.se/stadsrevisionen, du kan också beställa dem från revisionskontoret, stadsrevisionen@stadsrevisionen.goteborg.se.

Diarienummer: 0202/23

Innehåll

1	Samlad bedömning	5
1.1	Rekommendationer	5
2	Grundläggande granskning	6
2.1	Verksamhet	6
2.2	Ekonomi	6
2.3	Intern kontroll.....	7
2.4	Bedömning	7
3	Representation och resor i tjänsten	8
3.1	Granskningsresultat.....	9
3.1.1	Styrning finns via bolagsspecifika anvisningar, blanketter och informationsmaterial.....	9
3.1.2	Stickproven visar på vissa brister i följsamhet mot riktlinjer och bolagets anvisning	9
3.1.3	Inköp i samband med representation är inte alltid gjorda via ramavtalsleverantör.....	10
3.1.4	Bolaget har inte en utsedd funktion för anställdas bokningar av resor och boende.....	10
3.1.5	Uppföljning av resor i tjänsten.....	11
3.2	Bedömning	11
4	Uppföljning av tidigare granskning	13
4.1	Uppföljning av informationssäkerhet	13
4.1.1	Bedömning	13

1 Samlad bedömning

Varje år granskar lekmannarevisorerna bolagets verksamhet i den omfattning som följer av god revisionsred. Årets granskning består av

- grundläggande granskning
- resor i tjänsten och representation
- uppföljning.

Revisionskontoret har faktaavstämt all granskning med bolaget.

Den samlade bedömningen, utifrån årets granskning av bolaget, är att verksamheten har bedrivits på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Bedömningen är att bolagets interna kontroll har varit tillräcklig.

Bedömningen grundar sig på att den genomförda granskningen inte har visat på annat än att det verksamhetsmässiga och ekonomiska resultatet är förenligt med bolagsordning, ägardirektiv, kommunfullmäktiges mål och riktlinjer samt att verksamheten har bedrivits enligt gällande lagar och föreskrifter. Granskningen av bolagets arbete med intern styrning och kontroll visar på en mindre avvikelse inom granskningen av representation. Det har inte framkommit några väsentliga brister i bolagets arbete med intern kontroll i övrigt. I och med att iakttagelserna berör en avgränsad del av verksamheten så får de inte genomslag på helhetsbedömningen.

1.1 Rekommendationer

Utifrån årets granskning lämnar vi följande rekommendation:

- Bolaget rekommenderas att stärka sin styrning och uppföljning av de inköp som görs via privata utlägg.

2 Grundläggande granskning

Den grundläggande granskningen syftar till att översiktligt bedöma bolagets ledning, styrning och interna kontroll. Styrningen och kontrollen ska vara tillräcklig för att leva upp till mål, beslut och föreskrifter.

Den grundläggande granskningen består av tre övergripande revisionsfrågor:

- Har bolaget genomfört sitt uppdrag på ett ändamålsenligt sätt?
- Har bolaget en ändamålsenlig styrning, uppföljning och rapportering av sin ekonomi?
- Har bolaget sett till att den interna styrningen, uppföljningen och kontrollen är tillräcklig?

Granskningen är avvikelsebaserad och fokuserar i huvudsak på bolagets övergripande systematik, strukturer och arbetssätt.

2.1 Verksamhet

Bolaget ska genomföra sitt grunduppdrag enligt bolagsordning, ägardirektiv, gällande lag och författning samt enligt de mål och riktlinjer som fullmäktige har beslutat om. Fullmäktige har genom budgeten gett stadens nämnder och bolag mål som de ska uppnå och uppdrag som de ska genomföra. Vi har översiktligt granskat hur bolaget har genomfört sitt grunduppdrag och arbetat med de av fullmäktiges mål och uppdrag som berör bolaget. Vi har även granskat styrelsens protokoll och beslutsunderlag.

Granskningen visar att bolaget planerat och genomfört grunduppdraget i enlighet med bolagsordning och ägardirektiv. Vidare visar granskningen att bolaget har arbetat med de mål och uppdrag som fullmäktige har gett bolaget. Måluppfyllelsen och arbetet med fullmäktiges uppdrag har följts upp under året i delårsrapporterna.

Inga större avvikelser har noterats i styrelsens hantering vid beslutsfattande.

2.2 Ekonomi

Bolaget ska se till att verksamheten bedrivs inom de ekonomiska ramar som beslutats av styrelsen. Bolaget ska också se till att det finns en kontinuerlig ekonomisk uppföljning och rapportering. Vi har översiktligt granskat bolagets styrning av ekonomin samt den ekonomiska uppföljningen och rapporteringen.

Granskningen visar att bolaget har bedrivit verksamheten inom de ekonomiska ramarna för året. Granskningen visar också att bolaget har följt upp sin ekonomi kontinuerligt.

2.3 Intern kontroll

Bolaget ska se till att det finns ett systematiskt arbete med intern styrning och kontroll samt riskhantering inom väsentliga områden. Bolaget ska också följa upp och utvärdera detta arbete. Vi har översiktligt granskat bolagets interna styrning, uppföljning och kontroll.

Granskningen visar att bolaget har upprättat en samlad riskbild och en internkontrollplan. Riskhantering har skett inom väsentliga områden. De områden som bolaget har prioriterat är omvärld, verksamhet och oegentligheter.

Granskningen visar att den interna kontrollen har följts upp.

2.4 Bedömning

Revisionskontorets bedömning utifrån den översiktliga granskningen är att bolaget har en tillfredsställande ledning, styrning och en tillräcklig intern kontroll inom de områden som vi har granskat.

Det är samtidigt vår bedömning att bolaget kan utveckla sin riskanalys. De identifierade riskområdena kan utgöras av de olika verksamhetsområden/affärsområden (grunduppdrag) som nämnder och bolagsstyrelser ansvarar för. En utgångspunkt för att riskhanteringen och därmed styrningen ska bli verkligt effektiv är att den tydligare knyts till bolagets mål och strategier, exempelvis så som de formulerats i destinationsutvecklingsprogrammet.

3 Representation och resor i tjänsten

För Göteborgs Stads räkning genomför medarbetare och förtroendevalda både resor och representation i sina uppdrag. Regler för vad som gäller vid resor finns i Göteborgs Stads riktlinje för resor och möten i tjänsten och i bland annat inkomstskattelagen (1999:1229). Göteborgs Stads riktlinje anger förutsättningar och förhållningssätt när stadens representanter reser och är på konferens. Den beskriver hur medarbetare och förtroendevalda bör agera för att resa ekonomiskt, säkert och miljöanpassat.

Göteborgs Stads riktlinje för representation, gåvor, mutor, jäv och bisyssla tydliggör vilka regler som gäller för bland annat representation. Representation för Göteborgs Stads ska vara måttfull, ske kostnadsmedvetet och med klar målinriktning och syfte. Nyttan med varje representationstillfälle ska vara tydlig.

Om bolagets representation och rutiner för resor i tjänsten inte följer gällande regelverk finns bland annat risken för förtroendeskada. Även om det kan vara relativt små felaktigheter rent ekonomiskt så kan det påverka allmänhetens tilltro till Göteborgs Stad. Brister inom hanteringen av resor i tjänsten och representation riskerar att leda till ett minskat förtroende för bolaget och för Göteborgs Stad. Ur det perspektivet utgör resor och representation ett område där det är särskilt viktigt med en god intern kontroll.

Granskningen syftar till att bedöma om bolaget följer regelverket för representation och resor i tjänsten.

Revisionskriterier är de regelverk och därmed bedömningsgrunder som vi utgår från vid analys och bedömning. I den här granskningen har följande revisionskriterier varit utgångspunkt:

- kommunallag (2017:725) 6 kap. 6 §
- Göteborgs Stads riktlinje för resor och möten i tjänsten
- Göteborgs Stads riktlinje för representation, gåvor, mutor, jäv och bisyssla
- Göteborgs Stads riktlinje för inköp och upphandling
- Skatteverkets rättsliga vägledning
- Göteborgs Stads regel för attest
- Tjänsteresor – anvisningar Göteborg & Co
- Göteborg & Co:s anvisning för representation och gåvor
- Attest och delegationsordning Göteborg & Co.

3.1 Granskningsresultat

3.1.1 Styrning finns via bolagsspecifika anvisningar, blanketter och informationsmaterial

Befogenhetsfördelning för beslut om resor, konferenser och logi ska anges i en bolagsspecifik anvisning. Av den anvisningen ska det framgå vem som har befogenhet att besluta om resa med privat bil, taxi och flyg. Det ska framgå att beslut om flygresa ska dokumenteras särskilt. Regelverket ska gälla både inom Sverige och utomlands. Göteborg & Co har en sådan anvisning, ”Tjänsteresor – anvisningar för Göteborg & Co” från den förste januari 2022. Av anvisningen framgår bland annat vem som har rätt att besluta om olika typer av resor och vilken dokumentation som ska biläggas reseräkning och faktura i Proceedo. Utöver den obligatoriska anvisningen har bolaget ett flertal styr-, stöddokument och utbildningsmaterial till arbetsplats träffar (APT). Bolaget menar att de med jämna mellanrum diskuterar stadens riktlinjer och anvisningar i styrelse, i ledningsgrupp, i enhetschefsforum och på APT. Vissa av informationsinsatserna beskrivs vara riskbaserade. Det vill säga mer stöd där risken att göra fel är som störst.

3.1.2 Stickproven visar på vissa brister i följsamhet mot riktlinjer och bolagets anvisning

För stickproven på inrikes- och utrikesresor har ett flertal kontroller gjorts. Det innebär bland annat att vi har tittat på att det finns:

- bedömning av behovet av resa
- prioritering av färdmedel
- rätt underlag för resan och rätt underlag till räkningar för resan
- en anknytning till bolagets uppdrag.

Vi har också tittat på om resan är bokad via den av Göteborgs Stad upphandlade resetjänsten och att resa och traktamenten ryms inom Skatteverkets regelverk.

På Göteborg & Co är det förhållandevis vanligt med resor och representation i tjänsten. Bolaget identifierar redan vid anställningen om medarbetaren ska resa och representera i tjänsten.

I stickproven på inrikesresor ser vi två avvikelser. I det ena stickprovet handlar det om att stadens upphandlade ramavtalsleverantör inte har använts vid beställning av resa och boende och betalningen har skett med privat betalkort. Bolaget har efter att de uppmärksammat hanteringen sett till att resorna numera bokas via den upphandlade resetjänsten.

I det andra stickprovet har privat bil använts för att resa till en utbildning. Enligt Göteborgs Stads riktlinje och Göteborg & Co:s anvisning ska bedömningen av vilken typ av färdmedel som ska användas ske enligt en särskild prioriteringsordning. Det innebär att i första hand ska resa ske genom att gå eller cykla, i andra hand med kollektivtrafik. Om inte de första alternativen är möjliga så kan i tredje hand medarbetare resa med bil. Om resa med bil bedöms som

nödvändig så ska stadens bilar användas eftersom de har en miljö- och trafiksäkerhetsprestanda som regleras av Göteborgs Stad. Privat bil får endast användas i undantagsfall och ska då beslutas av närmaste chef och dokumenteras särskilt.

I stickprovet finns ingen dokumentation som visar varför den fastställda prioriteringsordningen inte följts och inte heller något som styrker att närmaste chef godkänt valet i förväg, något som skulle ha dokumenteras i en bilaga till rese-räkningen.

Vi har inte identifierat några avvikelser vid hanteringen av bolagets utlandsresor.

3.1.3 Inköp i samband med representation är inte alltid gjorda via ramavtalsleverantör

Dokumentationen och underlaget för både extern och intern representation ska innehålla uppgifter om:

- datum för representationstillfället
- måltidens benämning (lunch, middag etcetera)
- syftet med representationen
- namn på samtliga deltagare
- namn på den organisation som eventuella gäster företräder.

I förekommande fall ska program bifogas.

Vi har också granskat om det i samband med representationen har begärts ersättning för personliga utlägg. Om en sådan ersättning har begärts för varor eller tjänster som finns inom stadens ramavtalsområden ska skälen till att stadens avtal inte kan följas dokumenteras.

I ett av stickproven avseende intern representation saknas måltidens benämning (lunch, middag, etcetera) och syftet med representationen. För representationen har inköpen av förtäring gjorts utanför ramavtal. I ytterligare ett stickprov har inköp gjorts utanför ramavtalsleverantörer. Det gäller blommor och en mindre teknikvara.

Skälen till att inköpen inte kunnat göras inom ramavtal har inte angetts i dokumentationen.

Vi har inte identifierat några avvikelser vid hanteringen av bolagets externa representation.

3.1.4 Bolaget har inte en utsedd funktion för anställdas bokningar av resor och boende

I Göteborgs Stad ska varje förvaltning och bolag ha en utsedd funktion som beställer resor och boende via den av Göteborgs Stad upphandlade resetjänsten.

Bolagets utsedda funktion är inte en enskild person, utan samtliga som reser har möjlighet att boka resor. Bolaget menar att skälet till detta är att det är svårare att göra korrigeringar som ofta uppstår med kort varsel (inställda flyg, tåg med

mera) om det är en person på bolaget som ska vara kontaktperson. Bolaget menar att de behöver en större flexibilitet på grund av mängden resor som görs.

3.1.5 Uppföljning av resor i tjänsten

Processerna för representation och tjänsteresor återkommer som områden att granska utifrån bolagets internkontrollplan och bolaget genomför stickprov på resor i tjänsten och representation en gång årligen.

Granskningarna genomförs av medarbetare från HR-avdelningen, vanligtvis under oktober/november varje år. För år 2023 genomfördes granskningen under perioden juni–augusti.

Stickproven väljs ut från pärmar med reseunderlag och representationsunderlag samt från kontoutdrag (representation och tjänsteresor). Med stöd av en checklista granskas varje stickprov utifrån ett antal kriterier för att kontrollera följsamhet av stadens riktlinjer och bolagets anvisningar. De avvikelser som identifierats delges ansvarig tjänsteperson och överordnad chef. Sammanställningen med avvikelser delges även ledningsgrupp och vid enhetschefsforum. Avvikelserna uppges kunna leda till nya insatser i form av exempelvis utbildningsinsatser för de medarbetare som reser i tjänsten och representerar i tjänsten.

Vid styrelsens sista möte varje år återskärts stickprovsgranskningarna och de iakttagelser som gjorts.

3.2 Bedömning

Revisionskontorets bedömning är att bolaget har en tillräcklig styrning, uppföljning och kontroll avseende resor i tjänsten. Den större brist som framkommit i granskningen (resor och boende som bokats utanför ramavtal) bedöms bolaget aktivt hanterat och kommit till rätta med.

Vi har inte identifierat att bolaget i övrigt har brustit i beställningen av resor trots att det inte finns en utsedd funktion som samtliga medarbetare kan ta hjälp av. Bolaget bör se över hur de ska förhålla sig till Göteborgs Stads regelverk och om hanteringen av resor i tjänsten stärks av en sådan funktion.

I stickprovet som rör resor med egen bil så uppges bolaget att det är väldigt ovanligt att resa med egen bil, det kanske sker en gång per år. I och med att resan inte har hanterats på rätt sätt bör bolaget ändå särskilt informera organisationen om den prioriteringsordning som gäller för resor i tjänsten.

Bedömningen utifrån stickproven på representation är att bolaget kan stärka sin styrning och uppföljning av vad som köps in via privata utlägg så att inköpen inte bryter mot de avtal som staden ingått med olika leverantörer. I de fall som det inte är möjligt att göra de inköp som verksamheten behöver via ramavtal så bör skälen dokumenteras.

Att göra inköp så långt det bara är möjligt via de av inköp- och upphandlingsnämnden kontrollerade leverantörerna bedöms vara mycket viktigt för att så långt det är möjligt ha kontroll över till vilka leverantörer offentliga medel går.

Mot bakgrund av det som framkommit i granskningen lämnar vi följande rekommendation:

Bolaget rekommenderas att stärka sin styrning och uppföljning av de inköp som görs via privata utlägg.

4 Uppföljning av tidigare granskning

I detta avsnitt redogör vi för uppföljningen av de rekommendationer som har lämnats till bolaget tidigare år.

4.1 Uppföljning av informationssäkerhet

Lekmannarevisorerna granskade år 2022 bolagets arbete med att säkra den information som bolaget hanterar. Granskningen resulterade i följande rekommendationer:

Bolaget rekommenderas att se till att tillämpliga regler, lagar och avtalsrättsliga åtaganden tydligt definieras och dokumenteras för respektive informationssystem och att information som hanteras av externa leverantörer har det skydd som krävs enligt riktlinjen för informationssäkerhet och att det regleras i avtal.

Bolaget rekommenderas att rapportera informationssäkerhetsnivån till styrelsen i enlighet med riktlinjen för informationssäkerhet.

Vi har i år följt upp rekommendationerna genom att ta del av bolagets ”Anvisning för informationssäkerhet”, checklista för bedömning av om ett IT-system uppfyller kraven i Göteborgs Stads riktlinje för informationssäkerhet och bolagets rapportering av säkerhetsnivån. Uppföljningen visar att rekommendationerna är omhändertagna.

4.1.1 Bedömning

Revisionskontoret bedömer att bolaget har omhändertagit rekommendationerna.